

JÅTTEN SKOLE

Et godt sted å være – lyst til å lære

Trygt og godt på Jåtten skole

Jåtten skole, 2021-2025

«Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.»

(hentet fra? Direkte sitat bør siteres)

FORORD

Jåtten skole skal være en trygg og god plass å være for alle. Skolemiljøet skal være med på å styrke og elevenes helse, trivsel og læring, og vi har nulltoleranse for mobbing, trakassering og krenkelser.

I tillegg skal skolen hjelpe barn og unge å mestre sine egne liv og sin egen psykiske helse, ta sosialt ansvar og vise medborgerskap.

Elevene våre skal være:

- trygge på at voksne vil dem vel, ser dem og passer på.
- rause ved å inkludere alle, ta vare på hverandre og skolemiljøet.
- modige ved å stå opp for seg selv, hjelpe en venn og tørre å heve sin røst.

Denne planen gir føringer for hvordan vi skal sikre et trygt og godt skolemiljø (§ 9 A i opplæringsloven), og håndtere krenkelser og mobbing.

For å lykkes i dette arbeidet kreves det at:

- skolene driver et aktivt og systematisk arbeid for å fremme et godt skolemiljø.
- alle voksne på skolen har plikt til å følge med, undersøke, gripe inn, varsle og sette inn tiltak når de får mistanke om eller kjennskap til krenkelser.
- skolen og hjemmet har god kommunikasjon.

Alle elever og foreldre skal møte voksne som har vilje, kompetanse og mot til å gjøre sitt ytterste for å skape et trygt skolemiljø. De skal også oppleve å bli tatt på alvor når de har spørsmål eller bekymringer.

Foreldrenes medvirkning og involvering er av vesentlig betydning for oss i dette arbeidet

Arne Kristian Espedal
rektor
november 2021

Innhold

FORORD	2
1. Trygt og godt skolemiljø	5
1.1 Lovgrunnlag	5
1.2 Verdigrunnlag	6
1.3 Begrepsavklaringer	7
2. Et helhetlig og systematisk arbeid for et godt og trygt skolemiljø	8
2.1 JÅTTEN-tavlene	8
2.2 Mobbemanifest	8
2.3 Sosiale mål	9
2.4 SOSIALE MÅL på trinn	10
2.5 Klasseledelse	10
2.6 Klassens time	11
2.7 LINK til livet	11
2.8 Robuste barn	11
2.9 STOPP-regelen	12
2.10 Mangfold og flerspråklighet	12
2.11 Digital dømmekraft	12
2.12 Utviklingssamtaler	12
2.13 Elevsamtaler	13
2.14 Elevundersøkelsen	13
2.15 Elevens stemme	13
2.16 Relasjonskartlegging:	13
2.17 Sosiometri	13
2.18 Tilsyn i friminutt:	14
2.19 Trivselslederprogrammet (TL)	14
2.20 JÅTTEN standard for undervisning	14
2.21 Trivselsregler	15
2.22 Ordensregler	15
2.23 Elevråd	15
2.24 Skolemiljøutvalget (SMU)	15
2.25 Foreldremøter	15
2.26 Foreldreaktiviteter	16
3. Årshjul	17
4. Håndtering, krenkelses, mobbing og vold	18
4.1 Følge med	18

4.2 Gripe inn	19
4.3 Varsle	19
4.5 Undersøke	19
4.6 Aktivitetsplan.....	22
4.7 Når voksne mobber	22
4.8 Når skolen ikke ser	22
4.9 Vold og trusler om vold	23
5. VEDLEGG.....	25

1. Trygt og godt skolemiljø

1.1 Lovgrunnlag

Opplæringslovens kapittel 9A handler om elevens rett til et trygt og godt skolemiljø. Det er den enkelte elevs individuelle opplevelse som legges til grunn.

§ 9 A-1. Verkeområde for kapitlet

Kapitlet her gjeld for elevar i grunnskolen og den vidaregåande skolen. Kapitlet gjeld òg for elevar som deltek i leksehjelpordningar og i skolefritidsordningar, med unntak av §§ 9 A-10 og 9 A-11.

§ 9 A-2. til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3. Nulltoleranse og førebyggjande arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal førebyggje brot på retten til eit trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerleg for å fremje helsa, trivselen og læringa til elevane.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg. Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle. Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka. Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå:

- a) kva problem tiltaka skal løyse.
- b) kva tiltak skolen har planlagt.
- c) når tiltaka skal gjennomførast.
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka.
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

§ 9 A-6. Statsforvaltaren si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til statsforvaltaren etter at saka er teken opp med rektor.

1.2 Verdigrunnlag

FNs barnekonvensjon

gir barn grunnleggende menneskerettigheter. Barnekonvensjonen har fire sentrale prinsipp som skal være førende for arbeid med barn:

- Barns rett til vern mot diskriminering (artikkel 2)
- Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn (artikkel 3)
- Retten til liv og plikten til å sikre utvikling (artikkel 6)
- Barns rett til å bli hørt (artikkel 12)

I arbeidet for et trygt og godt skolemiljø er anerkjennelse av barn og unges opplevelse og medvirkning et grunnleggende prinsipp. Barn skal bli tatt på alvor av profesjonelle voksne som tar ansvar for å følge opp saken når de forteller om hvordan de har det.

Formålsparagrafen i opplæringsloven

angir verdigrunnlaget for skolen. Formålet med opplæringen er blant annet at elevene skal utvikle «kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og felleskap i samfunnet». Et grunnleggende utgangspunkt for all virksomhet i skolen er at elevene skal få realisere sitt potensial, til det beste for seg selv og andre.

Overordnet del av læreplanverket

utdyper verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf, og beskriver det grunnsynet som skal prege den pedagogiske praksisen i hele grunnopplæringen. I arbeidet med trygt og godt skolemiljø vil det være spesielt viktig å jobbe med:

- Menneskeverdet, der de ansatte i skolen skal vise omsorg for og se den enkelte elev, anerkjenne mangfoldet og legge til rette for at alle skal oppleve tilhørighet.
- Sosial læring og utvikling, der man blant annet skal ha fokus på empati, kommunikasjon, samarbeid og selvhevdelse.
- Folkehelse og livsmestring, der man skal ha fokus på å fremme god psykisk helse, hvordan mestre eget liv, selvfølelse og å håndtere tanker, følelser og relasjoner.
- Et inkluderende læringsmiljø der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling, møter trygge og omsorgsfulle voksne, elevmedvirkning og at elevene møter respekt av voksne og medelever.
- Undervisning og tilpasset opplæring skal bygge på innsikt i elevenes behov, varme relasjoner og profesjonelle dømmekraft. Elevene skal oppleve motivasjon og læringsglede i undervisningen, og møte et bredt repertoar av læringsaktiviteter og ressurser innenfor forutsigbare rammer.
- Samarbeid mellom hjem og skole, der samarbeidet skal preges av god kommunikasjon til det beste for eleven.

Opplæringslovens kapittel 9A

Gir alle elever en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Formålet med retten er at barn og unge skal være trygge på skolen, de skal oppleve å høre til og å være en betydningsfull del av fellesskapet. Det er viktig å merke seg at skolemiljøet ikke er avgrenset til forhold på skolen i skoletiden, men gjelder også skoleveien, på turer og arrangementer i skolens regi i og utenfor skoletiden.

Stavangerskolen mot 2025

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

Jåtten skole

- FORELDRETAVLA
- ELEVTAFLA
- VI SOM JOBBER PÅ JÅTTEN-TAVLA
 - Se mer side 9.

1.3 Begrepsavklaringer

Krenkelser

er ord eller handlinger som barn eller unge opplever som krenkende for hans eller hennes verdighet og integritet, eller som gjør at de føler seg ekskludert fra et fellesskap.

Krenkelser kan ha ulike former. Det kan være alt fra enkeltstående ytringer eller handlinger til gjentatte episoder. Det omfatter blant annet mobbing, vold, rasisme, trakassering og diskriminering. Det kan også være erting, plaging, negative kommentarer, knuffing, baksnakking, ryktespredning, utfrysing eller andre handlinger som gjør at barn og unge opplever utrygghet, ubehag eller ikke føler seg inkludert i fellesskapet. Både barn, unge og voksne kan krenke.

Vold

innebærer at noen bruker makt for å skade andre.

Rasisme

innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel fordi de har en annen hudfarge eller snakker et annet språk.

Identitetsbaserte krenkelser/diskriminering

betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn.

Inkludering

innebærer at den enkelte elev opplever sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med jevnaldrende. Skolen skal aktivt bidra til å danne fellesskap der alle barn kan delta og få en opplevelse av å høre til; likeverd, sosial tilhørighet og sosialt felleskap. Aktivt inkluderingsarbeid forutsetter respekt for forskjellighet og anerkjennelse av mangfold.

2. Et helhetlig og systematisk arbeid for et godt og trygt skolemiljø

2.1 JÅTTEN-tavlene

Jåtten skole har tre tavler:

- ELEVTAFLA
- FORELDRETAFLA
- «Vi som jobber på JÅTTEN-TAVLA»

Tavlene viser til hvordan alle som er knyttet til Jåtten skole skolen kan arbeide for inkludering. For ansatte er dette et forpliktende dokument.

Tavlene henger sentralt plassert på Jåtten skole og ligger på skolens hjemmeside.

Tavlene, hjemmesiden:

- ELEVTAFLA: 24-jaatten-Elevtavla-u-d3e4b47b-1daa.jpg (1181x2060) (minskole.no)
- FORELDRETAFLA: 24-jaatten-Foreldretavla-u-8255f809-99dc.jpg (1181x2060) (minskole.no)
- Vi som jobber på JÅTTEN-TAVLA: 24-jaatten-Vi-som-jobber-på-Jåtten-u-9b6ca3fb-4f6b.jpg (1181x2060) (minskole.no)

Som ansatt på Jåtten skole ønsker jeg at alle barna skal ha det trygt og godt på skolen

Jeg er en inkluderingsagent. Vi som jobber på Jåtten skole kjennetegnes ved at:

- Vi bruker vi og oss – alle elever er våre elever
- Vi møter barn og voksne med respekt og likeverd
- Vi framsnakker elever, foresatte, kollegaer og arbeidsplassen
- Vi har felles regler/ruiner og gjør vårt for å sikre felles forståelse og håndtering av disse
- Vi er tydelige voksne som bidrar til å skape et trygt, inkluderende og godt skolemiljø
- Vi samarbeider, deler erfaringer og kunnskap for å gjøre Jåtten skole til Et godt sted å være – lyst til å lære

Som forelder ved Jåtten skole ønsker jeg at alle barna skal ha det bra på skolen og i nærmiljøet

Jeg er en inkluderingsagent og en god rollemodell fordi:

- Jeg framsnakker lærere, barn og andre foreldre.
- Jeg blir kjent med barna og de andre foreldrene i klassen, og hilser alltid på dem når vi treffes i nærmiljøet.
- Jeg snakker med barnet mitt om hvordan man kan bidra positivt til klassemiljøet.
- Jeg hjelper barnet mitt til å inkludere dem som er utenfor.
- Jeg prøver å variere hvilke barn vi inviterer med hjem.
- Jeg snakker med barnet mitt om skolehverdagen, lytter og tar barnet på alvor.
- Jeg er åpen for å ha dialog om det som er vanskelig, både med barna og andre foreldre.

Som elev på Jåtten skole ønsker jeg at alle skal ha det bra og trives på skolen

Jeg er en inkluderingsagent, og dette kjennetegner elevene på Jåtten skole:

- Vi er inkluderende elever og viser respekt for hverandre
- Vi snakker høflig til hverandre
- Vi har et godt miljø på skolen, og vi støtter hverandre
- Vi er positive elever, og vi tar alle som vil få bli med i loken
- Vi har flinke trivselsledere, og vi liker å være med på aktivitetene
- Vi ler ikke av hverandre, men vi ler sammen
- Vi kan være annerledes uten at noen dammer deg
- Vi er mot andre slik som vi vil at andre skal være mot oss

2.2 Mobbemanifest

Ved oppstart av hvert nytt skoleår intensiveres forebyggende arbeid for et trygt og godt skolemiljø. Det utarbeides et lokalt «mobbeifest».

Det lokale mobbemanifestet kan ha ulik utforming og ulikt preg fra år til år; skriftlig manifest, plakater, bannere, framføringer osv. Elever, foreldre og ansatte på skolen involveres i arbeidet og forplikter seg på innholdet. Målsettingen er et godt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø på Jåtten skole.

Følgende «mobbeifest» er etablert fra 2013:

Skoleåret 2013/2014

«Her er mobbefritt!» Stort banner med påskrift og signaturer til alle elever og voksne. Glassgangen.

Skoleåret 2014/2015

«Ikke mobb kameraten min». Plakater på alle klasserom.

Skoleåret 2015/2016

«Jeg sier NEI til mobbing!» Glassmonter i vestibylen, isoporballer med navn, alle elever og voksne.

Skoleåret 2016/2017

«Gi meg hånden din. Vi gir oss ikke før her er mobbefritt!» Installasjon med alle elevs malte hånd på murvegg, C-bygg.

Skoleåret 2017/2018

«Jeg er en gledesspreder»

T-skjorter til alle elever, plakat på vegg, gymnastikksal.

Skoleåret 2018/2019

«Våre hjerter banker». Flagg. Beach-flagg, trinnvise og SFO

Skoleåret 2019/2020

«Jeg er en inkluderingsagent». ELEVTAVLA. FORELDRETAVLA. Vi som jobber på JÅTTEN-TAVLA, se 9.

Skoleåret 2020/2021

T-skjorte og ordsky. Med utgangspunkt i Elevtavla utarbeidet elevene en ordsky som ble trykket på en T-skjorte som ble delt ut til alle elevene.

Skoleåret 2019/2020

«En fisk til Luna». Boka En fisk til Luna, Lisa Aisato, ble delt ut til alle elever. Boka ble brukt aktivt i undervisningen hele skoleåret.

2.3 Sosiale mål

Jåtten skole har årshjul for sosiale mål. Månedens sosiale mål innebærer at målet står sentralt i den aktuelle måneden, drøftes i klassene/basene, ligger på ukeplaner og på hjemmesiden.

August	Trivselsregler i klassene/SFO «Vi lager klasseregler»	Alle klassene går gjennom ordensreglene. Hver klasse utarbeider egne trivselsregler, se «Ordensreglene», og arbeider med implementering av disse.
September	Mobbemainfest «Vi følger stoppregelen»	Skolen utarbeider felles mobbemanifest. Manifestet kan ha ulike karakterer.
Oktober	Nettvett «Jeg følger skolens regler for nettbruk»	Klassen går gjennom regler for bruk av nettet og digitale medier. Anerkjente Nettvett skal ligge lett tilgjengelig på skolens hjemmesider.
November	Empati «Jeg viser respekt for andre»	Sosiale mål, Vedlegg til planen, se under. Klassetrinnene arbeider med delmål angitt trinnvis. <i>«Empati er evnen til å kunne sette seg inn i en annen persons situasjon og å forstå en annen persons tanker og handlinger»</i>
Desember	Den som gir får «Jeg kan gi og motta vennlige ord»	
Januar	Selvhevdelse «Jeg kan si hva jeg mener»	Selvhevdelse, Vedlegg til planen, se under. Klassetrinnene arbeider med delmål angitt trinnvis.
Februar	Selvkontroll «Jeg kan ta imot beskjed fra andre»	Selvhevdelse, Vedlegg til planen, se under. Klassetrinnene arbeider med delmål angitt trinnvis.
Mars	Prososial adferd «Jeg snakker positivt til andre»	Prososial adferd, Vedlegg til planen, se under. Klassetrinnene arbeider med delmål angitt trinnvis.
April		
Mai	Ansvarlighet 1: «Jeg holder det ryddig rundt meg» 2: «Jeg tar ansvar for eget arbeid på skolen og hjemme»	Ansvarlighet, Vedlegg til planen, se under. Klassetrinnene arbeider med delmål angitt trinnvis.
Juni		

2.4 SOSIALE MÅL på trinn

De sosiale målene er brutt ned i mer konkrete mål, tilpasset alder og trinn. Sosiale mål fordelt på klassetrinn ligger som vedlegg i denne planen.

2.5 Klasseledelse

Gode relasjoner er viktig, men ikke tilstrekkelig for å skape en god skolehverdag. Gode rutiner og gode strukturer danner en ramme som gode relasjoner kan utvikle seg innenfor. Det frigjør tid og energi til læring.

De voksnes evne til å lede klasser og grupper er en like viktig bærebjelke for læring og trivsel som det relasjoner er. I sin ledelse av klassen eller gruppa, styrer den voksne den sosiale samhandlingen mellom elevene. En proaktiv lærer som er tett på elevgruppen har mulighet til å fange opp dynamikken i gruppa før krenkelser og mobbing får etablert seg. På den andre siden kan manglende ledelse i en elevgruppe skape grobunn for usunne relasjoner og gi handlingsrom for negative ledere. God klasseledelse kjennetegnes av gode relasjoner, god organisering og læringsstøttene aktiviteter. Gode relasjoner skapes blant annet gjennom smil, positiv anerkjennelse, uformelle samtaler, bruk av humor, kjennskap til elevenes interesser, styrker og behov og at elevene får en følelse av å bli likt av læreren.

God organisering kan være tydelige klasseregler, struktur på dagen og den enkelte læringsøkt, gode overganger, godt forberedte læringsaktiviteter, lite venting og gjennomtenkt plassering i klasserommet. Læringsstøttene undervisning handler om tydelige mål for timen, undervisningsvurderinger, tilpassede oppgaver, relevant undervisning som knytter temaene opp til elevenes livsverden, mye elevaktivitet, metakognisjon og engasjement. God ledelse av barn i SFO kjennetegnes av en tydelig regi og struktur på aktivitetene.

2.6 Klassens time

Det er avsatt en time per uke for den enkelte klasse. Klassens time benyttes til forebyggende klassemiljø gjennom bruk av LINK til livet.

2.7 LINK til livet

Link til livet er et undervisningsopplegg som er utarbeidet av RVTS Sør, og har fokus på å sette barn og unge i stand til å håndtere eget liv.

På Jåtten skole brukes LINK til forebyggende psykisk helsearbeid gjennom arbeid med folkehelse og livsmestring.

Gjennom de 3 temaene

- «Følelser»
- «Jeg og de andre»
- «Godt og vondt»

vil vi jobbe med folkehelse og livsmestring inn mot klassens time.

Målet med LINK er å bidra til barnas opplevelse av tilhørighet, trene på gode mestringsstrategier og styrke den enkeltes selvbilde.

Les mer om LINK til livet: [LINK \(linktillivet.no\)](http://linktillivet.no)

Vi viderefører *Mitt valg* i temaet vold og seksuelle overgrep.

2.8 Robuste barn

Robusthet handler om å hjelpe barn til å bli mer motstandsdyktige og styrke deres karakterdannelse gjennom å lære selvstendighet og ansvarlighet (Jørgensen, 2017).

Å styrke robusthet handler om

- Fastholde normer og rammer for barna.
- Man henger opp sin egen sykkelhjelm og bærer sin sekk.
- Man har plikter.
- Involvere barna i å ta avgjørelser som forplikter.

- Ha fokus på prosess fremfor resultat.
- Ha nærvær og ta del i prosessen.

2.9 STOPP-regelen

Stoppregelen er et hjelpemiddel elevene kan bruke når de føler seg utrygge. Den er også et hjelpemiddel når leken ”går over grensen”.

Eleven markerer enda tydeligere ”STOPP” når de viser det med hånda samtidig som de sier **STOPP**. Regelen gjelder også om en sier andre stoppord som ”hold opp” og ”slutt”.

2.10 Mangfold og flerspråklighet

På Jåtten skole har vi et internasjonalt miljø, og respekt for ulikhet og anerkjennelse av mangfold skal ligge til grunn for arbeidet vårt. Personalet jobber med holdninger og verdier som bygger på at ulike språk og kulturer skal synliggjøres og være en inkludert del av fellesskapet. Dette gjøres blant annet gjennom:

- verdenskart i glassgangen med landsplakater og flagg.
- markering av morsmålsdagen på SFO.
- personalet jobber læringsstøttene i ulike lærings situasjoner med begrepslæring.
- foreldresamarbeid (bruk av tolk, skriftlig informasjon på flere språk m.m.).

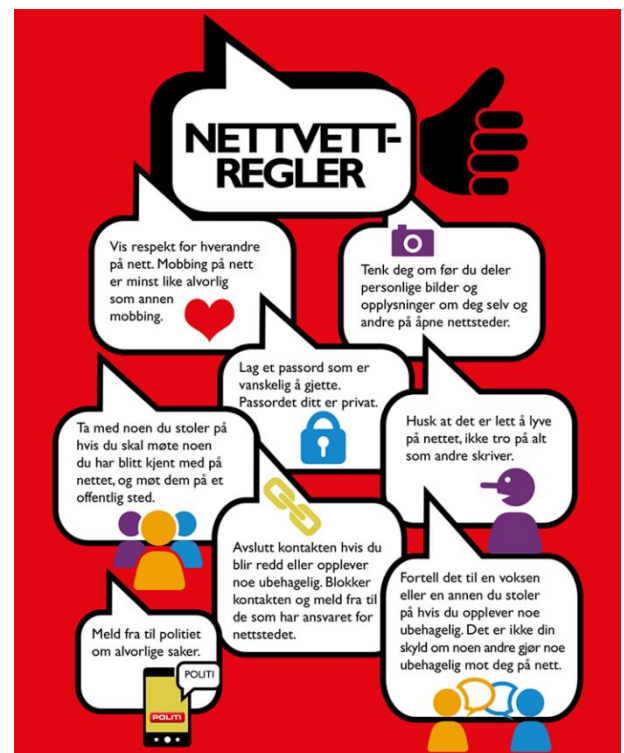
2.11 Digital dømmekraft

Krenkelsener skjer også digitalt. Digitale krenkelsener kan være mer intense fordi de ikke er knyttet til tid og sted, de skjer på digitale arenaer som sosiale medier og spill der voksne ikke har den samme kontrollen. Å bli utsatt for digitale krenkelsener kan gi like store konsekvenser som å bli utsatt for krenkelsener ansikt til ansikt.

«Nettvett» er hele skolens sosiale mål hver oktober måned. Da skal alle klasser jobbe med dette.

På skolens hjemmeside, under menyen «Lenkesamlinger», har vi lenket opp aktuelle nettsider om nettvett: [Jåtten Skole - NETTVETT \(minskole.no\)](http://Jåtten Skole - NETTVETT (minskole.no)).

- Nettvett.no
- Barn og digitale media (Redd barna)
- Hva er egentlig nettvett (Redd Barna)
- Du bestemmer
- Nettvett (Ung.no)
- Personvern og nettvett (Datatilsynet)

2.12 Utviklingssamtaler

Utviklingssamtaler gjennomføres to ganger per skoleår. Hver høst og vår.

Utviklingssamtalen skal først og fremst være et positivt møte mellom eleven, foreldrene og skolen der elevens faglige og sosiale læring og utvikling står i fokus. Målet med samtalen er å få en felles forståelse for elevens faglige og sosiale utvikling, at eleven får tydelige fremovermeldinger om hva som skal til for å få god progresjon videre, samt se på elevens behov for støtte, tilrettelegginger eller utfordringer.

På høsten brukes en felles mal til samtalene.

På våren er felles praksis på Jåtten skole at Utviklingssamtalene inneholder, helt eller delvis, en elevpresentasjon. Dette gjelder fra 3. trinn og oppover.

Felles for både høst og vår:

- Utviklingssamtalene skal være *“planlagt og strukturert”*.
- Det krever samarbeid mellom alle lærerne som har eleven.
- Fokus skal være på *“framovermelding”*; hva skal til for å få god progresjon videre.
- *“Trygt og godt skolemiljø”* SKAL være tema på alle samtalene.
- *“Elevens stemme”*
- Referat skal arkiveres i PO; digitalt arkivsystem.

2.13 Elevsamtaler

Kontaktlærer skal gjennomføre minimum en elevsamtale per elev per halvår. Denne bør ligge i forkant av utviklingssamtalene. Ved behov hos den enkelte elev gjennomføres flere elevsamtaler.

Tips til spørsmål til elevsamtalen https://docs.google.com/document/d/1ZB_1edl5tu4rgRR-GfcJrnBex6dnTVzetpKAFHeqca8/edit.

2.14 Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen gjennomføres hver høst (oktober) på 5., 6. og 7. trinn

Etter undersøkelsen går kontaktlærerne gjennom resultatene i den enkelte klasse.

Resultatene går gjennom i SMU og FAU

Resultatene offentliggjøres på skolens hjemmeside.

2.15 Elevens stemme

Alle barn har rett til å bli hørt i saker som vedrører dem. Dette gjelder uavhengig av alder eller forutsetninger. Det må alltid vurderes om eleven er hørt godt nok i saken. Utgangspunktet er at barnet skal høres direkte, men barnet kan også høres gjennom objektive personer, foreldre, gjennom brev m.m. Det kan også tenkes at barnets stemme kommer tydelig nok frem i annen dokumentasjon. Barnet har ikke en plikt til å uttale seg.

2.16 Relasjonskartlegging:

Målet med relasjonskartlegging er å få en vurdering og oversikt over relasjonen mellom de voksne og elevene. Gjennom relasjonskartleggingen kan de ansatte på skolen få et innblikk i hvilke elever de har en god, usikker eller svak relasjon til. Hensikten med kartleggingen er å finne ut hva som må til for å forbedre relasjoner. Resultatene brukes internt på skolen og gjennomføres en gang per halvår.

2.17 Sosiometri

Sosiometrisk kartlegging identifiserer strukturen av relasjoner mellom elever i en klasse. Metoden kan avdekke grupperinger av elever, elever som faller utenfor klassefellesskapet, populariteten til enkeltelever og maktposisjoner elever har i klassen. Informasjonen fra kartleggingen kan blant annet benyttes som grunnlag for tiltaksarbeid med utgangspunkt i en eller flere elever. Sosiometri gjennomføres i klassen to ganger i året, fortrinnsvis i forkant av utviklingssamtalene.

2.18 Tilsyn i friminutt:

Skolens ansatte har tilsyn, også kalt vakt, i alle friminutt.

Skolegården er delt i soner og de ansatte har ansvar for bestemte områder, ofte flere voksne per sone.

Alle voksne bærer gul vest for å være mest mulig synlig for elevene.

For å sikre elevene et trygt og godt utemiljø i friminuttene har vi følgende føringer for hvordan tilsynet skal ivaretas:

Slik skal du opptre ved tilsyn:

Ha tilsyn og gi veiledning på en slik måte at du hele tiden har oversikt over alle deler av uteområdet som du har ansvar for.	Bevegelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Beveg deg hele tiden slik at du kommer i kontakt med så mange elever som mulig. • Beveg deg i uregelmessige ruter slik at elevene ikke kan forutse når du kommer. Ha som mål å bevege deg til alle steder. • Vær spesielt oppmerksom på områder der det kan oppstå konflikter
	Skanning 	<ul style="list-style-type: none"> • Se og lytt hele tiden til de ulike aktivitetene slik at du vet hva som foregår på området. • Se etter ønsket og uønsket atferd. Vær spesielt oppmerksom på områder der det kan oppstå konflikter • Øk muligheten for positiv samhandling og oppmuntring av ønsket atferd
Vær positiv og oppmuntrende for å støtte opp om positiv atferd.	Positiv involvering 	<ul style="list-style-type: none"> • Involver deg ofte • Vær åpen, vennlig og hjelpsom • Gi spesifikk positiv oppmerksomhet til positiv atferd
	Oppmuntring 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk anerkjennelser eller belønning for spesifikk atferd • Gi anerkjennelsen så fort som mulig • Bruk 5:1-regelen
Håndter problematferd på en konsekvent måte. Bruk milde, rimelige og forutsigbare konsekvenser.	Håndtering av problematferd 	<ul style="list-style-type: none"> • Korrigjer atferden umiddelbart • Fokuser på den spesifikke atferden som skal stoppe • Håndter problemet så privat som mulig (på tomannshånd) • Vær rolig, bruk enkelt språk • Vær vennlig og bestemt • Stopp argumentasjoner • Opptre rettferdig

Rutinene er omarbeidet etter PALS-systemet.

Det vises også til Internkontrollen kap. 8.15 Vakt. Internkontrollen gir en nærmere beskrivelse om tilsynets hovedoppgaver og angir en vaktinstruks.

2.19 Trivselslederprogrammet (TL)

Skolen er med i Trivselslederprogrammet (TL). Trivselslederprogrammet bidrar til økt aktivitet i det store friminuttet, fire dager per uke.

Elevene er gjennom dette aktive som trivselsledere i friminutter.

Trivselslederne reiser på lesekurs før oppstart.

Trivselsledere velges i klassene, fra fjerde klasse og oppover, to ganger per år, ved skolestart om høsten og rett over nyttår.

2.20 JÅTTEN standard for undervisning

Elever og lærere møter presist til timene, oppstilling ute.

Vi går i korridorene og følger høyreregel.

Lærerne ser til at elevene kommer seg ut av skolebygningene etter endt time.

Lærer hilser på hver enkelt elev ved dagens begynnelse.

Elevene reiser seg, står bak pulten og hilser ved dagens begynnelse, hilser ved lærerskifte og når klassen får besøk.

Vi vasker hendene før maten.

Ved dagens begynnelse går lærer gjennom plan for dagen.

Læringsmål for timene skal være klart og synlig for elevene og timene avsluttes med en oppsummering; koring.

Læreren har sitt område og bestemmer over tavle, Smartboard, kateter og skap.

2.21 Trivselsregler

Alle klasser/baser lager hver høst sine egne trivselsregler.

Elevene skal ha en aktiv rolle i utarbeidelse av trivselsreglene.

Trivselsreglene skal være synlige i klasserommet/på SFO-basene.

2.22 Ordensregler

Jåtten skole forholder seg til «Forskrift for orden og oppførsel ved skolene i Stavanger kommune, sist endret 16.11.2020.

Skolen har utarbeidet egne ordensregler, vedtatt av Samarbeidsutvalget.

Skolens ordensregler bygger på skolens visjon; **Et godt sted å være – lyst til å lære** og knytter seg opp til retten til et trygt og godt skolemiljø, jmf. Opplæringslovens kap. 9A.

Skoens ordensregler er supplert med Tillegg til ordensreglene. I tillegg søkes å konkretisere ordensreglene.

Kommunenes forskrift, skolens ordensregler og tillegget skal til enhver tid være tilgjengelig på skolens hjemmeside:

- Forskrift: [24-jaatten-20_20824-25-Forskrift-om-reglement-for-o-b92e3f67-9fdd.pdf](https://www.minskole.no/24-jaatten-20_20824-25-Forskrift-om-reglement-for-o-b92e3f67-9fdd.pdf) ([minskole.no](https://www.minskole.no))
- Ordensregler, Jåtten skole: [24-30815e9c-9cb4-4ddb-b150-5b1c8c268e64.pdf](https://www.minskole.no/24-30815e9c-9cb4-4ddb-b150-5b1c8c268e64.pdf) ([minskole.no](https://www.minskole.no))
- Tillegg til ordensreglene: [24-jaatten-Tillegg-til-ordensregler,-inkludert-kons-394f841c-3e7d.pdf](https://www.minskole.no/24-jaatten-Tillegg-til-ordensregler,-inkludert-kons-394f841c-3e7d.pdf) ([minskole.no](https://www.minskole.no))

2.23 Elevråd

Skolen har elevråd med elever fra 3.-7. trinn. Elevrådet har jevnlig møter. Elevrådet tar opp saker som angår elevenes miljø.

2.24 Skolemiljøutvalget (SMU)

SMU skal arbeide for å øke deltakelsen fra elevene, foreldrene, og de ansatte i arbeidet med skolemiljøet. Elever og foreldre skal være i flertall i utvalget. Utvalget skal gi råd til skolen i arbeidet med skolemiljøet, men har ikke rett til å fatte bindende vedtak. SMU kan også be skolen sette inn tiltak for å bedre det fysiske og det psykososiale miljøet på skolen. SMU har møter 2-3 ganger per halvår. Avdelingsleder innkaller til møtene og er sekretær. SMU ledes av en foreldrerepresentant.

2.25 Foreldremøter

Klassemiljø tas opp som egen sak på foreldremøter på klassenivå. Kontaktlærer har ansvar for å formidle en beskrivelse og en vurdering av klassemiljøet.

FAU arrangerer ved jevne mellomrom felles foreldremøter på våren. Tema for disse møtene vil ofte relateres til skole- og klassemiljø.

2.26 Foreldreaktiviteter

Foreldre er en stor ressurs i arbeidet for et godt sosialt miljø i klassen. Et godt skole-hjem samarbeid krever åpen og ærlig dialog mellom foreldre og skole. I denne sammenheng vises også til FORELDREPLAKATEN.

Å la seg informere om hva som foregår på skolen og i klassen er avgjørende viktig. I tillegg til åpen og ærlig dialog er hjemmesiden – www.minskole.no/jaatten – en svært viktig informasjonskanal for skolen.

Foreldre i klassen velger to klassekontakter, pluss en representant til FAU. SFO velger også en FAU representant.

Det er tradisjon for at foreldre arrangerer sosiale sammenkomster for klassen. Det kan være:

- Vennegrupper
- Arrangementer i forbindelse med jul/påske/sommer, med mmm.
 - Pepperkakebaking
 - Jule/påskefrokost
 - Avslutninger

Skolen stiller alltid egne lokaler til disposisjon for foreldre som ønsker å arrangere sammenkomster for klassen på skolen. Det forutsettes at ikke aktuelle lokaler er lånt/leid ut til andre brukere.

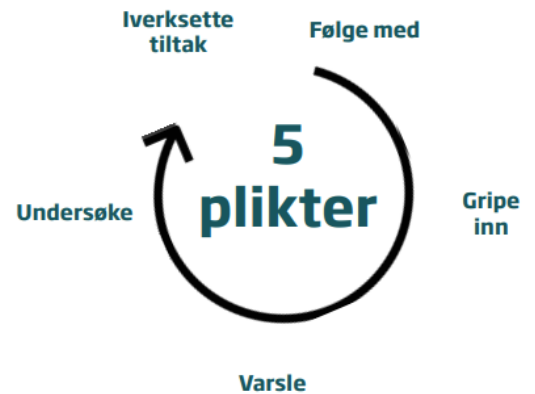
Under forutsetning av at hele klasse eller alle jentene/guttene inviteres stiller også skolen med gratis lokaler til private arrangementer, dersom disse ikke er i bruk av andre låne/leiebrukere.

4. Håndtering, krenkelser, mobbing og vold

Det vises til Opplæringslovens kapittel 9A-4 og skolens aktivitetsplikt:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å varsle
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å sette inn tiltak

4.1 Følge med

Det er **alle ansatte sin plikt** å følge med om eleven har et trygt og godt skolemiljø. Dette kan gjøres ved:

- at en snakker med elever/ene.
- elevenes psykososiale miljø er alltid tema i utviklingssamtalene.
- at de ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre elever.
- foreldre tar kontakt fordi de melder fra om det har skjedd noe på skolen.
- eleven/er forteller om mistriivsel.
- endringer i atferd hos elever, eller endringer i klasse- eller skolemiljøet.
- aktiv og tydelig inspeksjon/vakt i friminutt, observasjon av samspill mellom elever og aktiv inngripen.

4.2 Gripe inn

Skolene skal ha nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser.

Alle ansatte skal gripe inn umiddelbart og stopp krenkelser.

- Det skal gripes inn når en overhører for eksempel hatytringer, observerer mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking, slåsskamp eller annen fysisk krenkelse.
- Utfrysning skal stanses og elever skal irettesettes når de tar i bruk stygt språkbruk rettet mot andre elever.

Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge.

4.3 Varsle

Alle som jobber på skolen, skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dersom rektor ikke er tilgjengelig varsles avdelingsleder/avdelingsleder SFO, som i denne sammenheng er ensbetydende med at rektor er varslet. Rektor har ansvaret for at varslingene håndteres på en forsvarlig måte.

Det skal være lav terskel for hva som skaper mistanke til at en elev ikke har det bra på skolen. Plikten til å varsle rektor gjelder for all mistanke. Det kan for eksempel:

- basere seg på observasjoner av elevene.
- tilbakemeldinger i undersøkelser.
- beskjeder fra foreldre eller medelever.
- aktivitet i sosiale medier.
- at en elev sier fra at han eller hun ikke trives på skolen.
- henvendelse fra foreldre eller andre voksne

Det er en egen regel om skjerpet aktivitetsplikt i saker der det er ansatte som krenker elever. Hvis en ansatt mistenker eller ser at en ansatt utøver vold, mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev skal du straks varsle rektor som igjen skal varsle skoleeier. Dersom det er en ansatt i skoleledelsen som krenker en elev, skal den ansatte varsle skoleeier direkte.

4.5 Undersøke

Hvis noen som jobber i skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken med en gang. Plikten til å undersøke har like lav terskel som plikten til å varsle. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere.

Tiltak nevnt i forrige kapittel; Avdekking av mobbing, kan inngå som en mer systematisk del av undersøkelsen.

Samtaler og observasjon inngår i arbeidet med å undersøke en slik sak. Samtale kan føres med de det gjelder, men også medelever, lærere, pedagogiske medarbeidere, foreldre, andre voksne personer i nærmiljøet og i fritidsmiljøer. Observasjoner kan gjøres på skolen, i timer og i friminutt, til/fra skolen og utenom skoletid.

Den kan også være aktuelt å undersøke tidligere hendelser/historikk.

Undersøkelsene skal ha som formål å få frem fakta om situasjonen og hva som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Det er viktig å understreke at skolen ikke skal skaffe eller vurdere bevis om elev er blitt krenket. Det er elevens subjektive oppfatning og opplevelse av miljøet som er det sentrale.

Den eleven som opplever å bli krenket har medvirkning og skal bli hørt. NB: Elevenes stemme/Barnekonvensjonen.

Støttende samtale med offer, konfronterende samtale med plager og kontakt med foreldre, se punkter under kan være en del av undersøkelsen, men også tiltak som iverksettes.

Hvis en ansatt er den som krenker; mobber, diskriminerer eller trakasserer, er det skjerpet krav til aktivitetsplikt, se Når voksne mobber.

§9A -4

Aktivitetsplikten i praksis

2 Å gripe inn

Plikten til å gripe inn er knyttet til negative hendelser som skjer der og da, som du selv er vitne til, og som fortsatt pågår – de sikre observasjonene.

Det kan for eksempel være

- Å stoppe knuffing eller slåssing
- Å stoppe negativ språkbruk
- Å stoppe nedsettende kommentarer
- Å stoppe baksnakking
- Å stoppe utestengelser
- Å stoppe krenkelsers på sosiale medier

Det er også viktig at du griper inn ved de usikre observasjonene, når elevenes handlinger, kommentarer, blikk og plassering vekker undring eller uro.

Måten du griper inn på må være forsvarlig, og egnet til å stanse det negative som foregår. Kanskje trenger du støtte fra en kollega? Måten du griper inn på må også være ivaretagende overfor de involverte elevene.

Husk!

Å gi støtte til den som krenkes bør alltid være en del av det å gripe inn.

Tips!

Det kan være hensiktsmessig at ansatte trener på å gripe inn på gode måter. Bruk av rollespill i personalgrupper kan være godt egnet til dette. Da vil dere være bedre rustet til å håndtere krevende episoder når de oppstår.

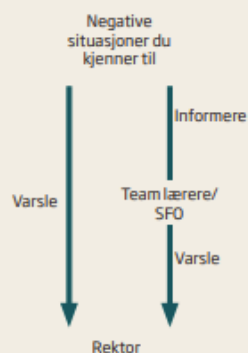
3 Å varsle

Plikten til å varsle gjelder for deg som arbeider på skolen/SFO, dersom du tror eller vet at en elev ikke har det trygt og godt.

Mistanke eller kunnskap kan du få ved at

- Elever forteller
- Foresatte forteller
- Du eller dine kollegaer mistenker eller oppdager det

Det skal være lav terskel for å varsle, samtidig som det heller ikke er mulig å varsle om alle episoder som kan skje i løpet av en dag. Husk likevel på at enkeltepisoder som kan virke uskyldige eller bagatellmessige for voksne, kan være alvorlig for barn og unge og føye seg inn i rekken av mange krenkelsers. For å fange opp dette, må skolen ha rutiner for at de voksne kan snakke sammen regelmessig om det de fanger opp ved å følge med og gripe inn.

1 Å følge med

Du som arbeider på skolen/SFO har plikt til kontinuerlig å følge med på hva som foregår mellom elever. Skolen skal ha system som sikrer at hver enkelt gjør dette, blant annet gjennom tilsynsordninger og regelmessig kartlegging av det psykososiale miljøet. Det er rektor sitt ansvar å utvikle gode systemer som særlig ivaretar:

Hvor er det behov for å følge med?

Eksempler kan være spesifikke steder i skolegården, korridorer, toaletter, garderobes, gymsal, kantine, aula, SFO, leksehjelp, skolevei, skolebuss og på nett eller sosiale medier.

Når er det behov for å følge med?

Eksempler kan være spesielle tidspunkt, arrangementer, aktiviteter, fag, eller overgangssituasjoner.

Husk!

Elever og foreldre er aktører som kan utfylle skolens kunnskap om hvor, når og hvem det er behov for å følge godt med på. Involver dem!

Hvem er det behov for å følge med på?

Enkelte barn og unge kan være mer utsatt for å bli krenket/krenke enn andre. Barn er ulikt sårbare, og har behov for ekstra beskyttelse. Ensomhet, engstelse, nedsatt funksjonsevne, seksuell legning, kjønnsidentitet, religion og etnisitet kan være risikofaktorer.

Hvordan skal vi følge med?

Sirkulasjon, involvering og undring er tre gode stikkord. **Sirkulasjon** handler om å bevege seg fysisk rundt eller bruke blikket for å fange opp samspillet mellom elevene. **Involvering** handler om at du aktivt engasjerer deg i det elevene holder på med, for eksempel deltar i samtaler, lek og aktiviteter. **Undring** handler om å stoppe opp og sjekke ut om knuffing, kommentarer, blikk o.l. har et dyperre alvor.

Tips!

Skolen kan benytte flere gode verktøy for å avdekke skjulte mekanismer. Eksempler på dette er ulike sosiometriske undersøkelser, elevsamtaler, relasjonskartlegginger og systematisk observasjon.

4 Å undersøke

Når rektor har mottatt et varsel der det foreligger mistanke eller kunnskap om at en elev ikke har det trygt og godt skolemiljø, er det viktig at saken undersøkes grundig.

Dersom skolen bruker for liten tid og er for lite systematisk i undersøkelsesarbeidet, øker risikoen for at elevens situasjon ikke bedres. I verste fall kan elevens situasjon bli verre.

Undersøkelsene skal sikre at skolen skaffer seg god oversikt over saken og produserer dokumentasjon som underbygger dette. Eksempler på god dokumentasjon kan være analyser fra kartlegginger, observasjonsnotater, logg fra samtaler og digitale spor.

Skolen bør undersøke saken ved å

- Samtale med eleven
- Samtale med elevens foresatte
- Samtale med andre elever
- Benytte ikke-anonym kartlegging, for eksempel Spekter
- Systematisk observasjon av samspill mellom elever
- Sjekke digitale spor

5 Å iverksette tiltak og evaluere

Når det viser seg at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen sette inn egnede tiltak for at eleven igjen får det trygt og godt.

Aktivitetsplan

Skolen skal lage en skriftlig plan, en aktivitetsplan, som beskriver de tiltakene som skal iverksettes, og når de skal evalueres. Skolen må vurdere valg av tiltak ut ifra de undersøkelsene som er gjort. Det vil for eksempel være noen tiltak som er egnet til å stoppe mobbing, mens andre negative situasjoner krever andre tiltak.

Elevens stemme og elevens beste

Eleven har rett til å bli hørt ved valg av tiltak, og det vil være hensiktsmessig å ta foreldre med på råd. Skolen skal løpende evaluere om tiltakene er til elevens beste, og egnet til at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

Dokumentasjon

I tillegg til å lage en aktivitetsplan, må skolen dokumentere hvilke tiltak som faktisk blir gjennomført.

4.6 Aktivitetsplan

Skolen utarbeider en Aktivitetsplan, en skriftlig plan.

Aktivitetsplanen skal (minimum) inneholde:

- navn
- problem
- planlagte tiltak
- tidsplan for gjennomføring
- hvem som har ansvar
- fastsetting av dato for evaluering

Det kan også være lurt å ha med en oppsummering av samtalene med elever og foreldre. I tillegg kan det være lurt å ha med en oppsummering av hva som er skolens vurderinger av saken.

Det vil variere fra sak til sak hvor mye som skal dokumenteres i den enkelte saken. Det vil for eksempel kunne være forsvarlig med en kortere og mer skjematisk aktivitetsplan i saker der skolen setter inn tiltak tidlig i prosessen og tiltakene er enkle, enn i saker der tiltakene og saksforholdet er mer sammensatt og komplekst.

En Aktivitetsplan trenger ikke å knytte seg opp mot en bestemt elev, men kan ta for seg en situasjon eller utfordring der flere elever er involvert.

Aktivitetsplanen inneholder dokumentasjon på at nevnte tiltak er iverksatt/gjennomført.

Hensikten med aktivitetsplanen er først og fremst å sette i verk nødvendige tiltak. Det er videre en dokumentasjon på at skolen oppfyller kravene i Opplæringslovens kapittel 9A, griper fatt i aktuelle saker og forplikter seg på å gi elever som opplever krenkelser den hjelp de har krav på.

Jåtten skole har utarbeidet en mal for Aktivitetsplan. Det understrekes at dette er en mal som kan endres i hvert enkelt tilfelle. Malen ligger tilgjengelig på skolens hjemmeside.

Aktivitetsplanen vil også kunne gi Statsforvalteren, dersom saken blir meldt videre, en rask oversikt.

4.7 Når voksne mobber

Det vises til Opplæringsloven kapittel 9A-5; **Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev.**

Hvis en ansatt er den som krenker; mobber, diskriminerer eller trakasserer, en eller flere elever er det skjerpet krav til aktivitetsplikt.

Dette gjelder både plikten til å følge med, gripe inn, varsle og undersøke.

4.8 Når skolen ikke ser

Når skolen ikke ser krenkelser eller mobbing, men eleven fortsatt ikke har det bra.

I noen tilfeller vil det være slik at skolen ikke kan se at det foregår krenkelser eller mobbing, men at eleven likevel opplever at han/hun ikke har det bra. I slike situasjoner har eleven fortsatt krav på at det settes inn tiltak rettet mot eleven, eller generelle tiltak for å bedre klasse- eller skolemiljøet.

I praksis betyr dette at alle som jobber på skolen må være åpne for at dette kan forekomme, bevisst eller ubevisst. Det understrekes også at det er den enkelte elevs subjektive opplevelse som skal legges til grunn.

Mistanke om at voksne krenker elever skal umiddelbart meldes rektor.

Dersom voksne ansatte får melding fra elever eller foresatte om at andre voksne krenker elever, skal rektor varsles umiddelbart, uten vurdering om mistanken er reell.

Dersom mistanken rettes mot en i skolens ledelse varsles skoleeier; HR/skolesjefen i Stavanger.

Ved mistanke om at voksne ansatte krenker elever eller andre ansatte på skolen meldes dette skoleeier uten unntak. Dersom undersøkelser avdekker at mistanken er reell opprettes personalsak.

Skolens ledelse har interne rutiner for håndtering av slike saker.

Det vises i denne sammenheng også til Internkontroll, kapittel 9.5.

4.9 Vold og trusler om vold

Jåtten skole har en egen plan for håndtering av utagerende elever; Plan for håndtering av utagerende elever, kapittel 8.10 i Internkontrollen.

Rutiner ved trusler og vold handler om når elever fremmer trusler om bruk av vold eller utfører vold, mot medelever og voksne. Rutinene gjelder også når elever opptrer skremmende og utgjør en fare for omgivelsene, fysisk eller psykisk.

Rutinene omfatter:

- Konsekvenstrapp. (eller mestringstrapp) Se Tillegg til ordensregler
- Rutiner ved holdesituasjoner
- ROS-analyse
- Debrifing
- Si fra - avviksvarsling

Skolen godtar ikke trusler og vold, skremmende oppførsel eller adferd som er en fare for omgivelser, fysisk eller psykisk.

Jåtten skole har en inkluderende grunnholdning; jmf. Vi som jobber på Jåtten-TAVLA.

Det finnes ikke vanskelige barn, bare barn som har det vanskelig. Vi viser respekt, omsorg og anerkjennelse for alle barn, selv om vi ikke godtar eller anerkjenner handlingene, adferden eller oppførselen.

Det er ikke mulig å sette absolutte grenser for når en elev truer, bruker vold eller utgjør en fare for andre, fysisk eller psykisk. Det er heller ikke mulig å sette klare grenser for hvordan barn eller voksne opplever medelever som truer, utfører vold eller utgjør en fare, fysisk eller psykisk.

I opplæringslovens kap. 9A vektlegges det at det er elevens subjektive opplevelse som legges til grunn for om en elev har et trygt og godt skolemiljø. Det samme prinsippet legges til grunn for voksnes/ansattes subjektive opplevelse av at en elev opptre truende, voldelig eller skremmende, fysisk eller psykisk.

5. VEDLEGG

SOSIALE MÅL fordelt på trinn

1.trinn

Tema:	Mål:
Empati:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan lytte til andre når de snakker, uten å avbryte• Jeg kan trøste og hjelpe vennene mine.• Jeg kan navnet på de ulike følelsene våre• Jeg kan se når andre er glade, sinte eller triste.• Jeg kan si unnskyld.
Selvhevdelse:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan si noe høyt i klassen• Jeg kan be om hjelp fra en voksen, når vi for eksempel krangler.• Jeg øver på STOPP regelen.• Jeg kan spørre andre om de vil være med å leke.• Jeg kan opptre med resten av klassen
Selvkontroll:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan vente på tur i spill og lek.• Jeg kan si unnskyld.• Jeg kan bruke stoppregelen.• Jeg kan takle at noen av og til bestemmer over meg.• Jeg kan være sint uten å gjøre noe vondt mot andre.
Prososial adferd:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan dele med andre og spørre om å få låne av andre.• Jeg kan snakke vennlig til andre og bruke fine ord.• Jeg vet noe om hva det betyr å være en god venn.• Jeg kan ta imot og følge enkle beskjeder.• Jeg kan håndhilse og si hva jeg heter
Ansvarlighet:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan henge opp jakken min og sette skoene i skohylla.• Jeg kan sitte stille på stolen/benken.• Jeg kan stå og gå fint på rekke.• Jeg kan være med på å holde klasserommet ryddig.• Jeg kan rydde pulten min.

2.trinn

Tema:	Mål:
Empati:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan se når noen blir lei seg.• Jeg trøster når noen er lei seg.• Jeg sier ifra når noen blir plaget.• Jeg sier unnskyld dersom jeg har gjort noe galt.• Jeg tar hensyn til hvordan andre har det.
Selvhevdelse:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan gi beskjed til andre på en fin måte.• Når jeg leker, er vi med på å bestemme litt hver.• Jeg sier fra til en voksen dersom jeg eller andre blir plaget.• Jeg klarer å være med i lek uten hjelp fra andre.• Jeg kan ha øyekontakt med dem jeg snakker med.
Selvkontroll:	<ul style="list-style-type: none">• Jeg tåler at andre bestemmer over meg.• Jeg kan være sint uten å gjøre vondt mot andre.• Jeg kan vente på tur.• Jeg kan følge regler i lek og spill.

- Prososial adferd:**
- Jeg kan finne gode løsninger på et problem.
 - Jeg kan be om lov på en høflig måte.
 - Jeg kan si takk når jeg får noe eller får lov til noe.
 - Jeg hilser på dem jeg møter.
 - Jeg sier ha det eller takk for i dag når vi går fra hverandre.
- Ansvarlighet:**
- Jeg inviterer andre med i leken.
 - Jeg deltar i felles aktiviteter.
 - Jeg holder arbeidsplassen ryddig.
 - Jeg kan sitte stille i samlinger.
 - Jeg rekker opp hånda og venter med å snakke til det er min tur.
 - Jeg kan ta imot og følge en beskjed.

3.trinn

Tema:

Mål:

Empati:

- Jeg kan kjenne igjen når jeg eller andre er sint, glad og trist.
- Jeg kan kjenne igjen mine egne og andres følelser.
- Jeg har lært om problemløsning og prøver å finne gode løsninger på problemer.
- Jeg øver meg på å håndtere vanskelige følelser.
- Jeg tar hensyn til hvordan andre har det.

Selvhevdelse:

- Jeg kan legge frem noe for andre i klassen.
- Jeg bidrar til arbeidsro i klasserommet.
- Jeg rekker opp hånda og venter på tur til å snakke.
- Jeg kan være uenig med noen uten å bli uvenner.
- Jeg aksepterer konsekvenser for mine handlinger.

Selvkontroll:

- Jeg passer på meg selv og blander meg ikke opp i saker som ikke angår meg selv.
- Jeg øver på å diskutere saker på en høflig og respektfull måte.
- Jeg kan akseptere en demokratisk avgjørelse.
- Jeg klarer å si stopp når noen ødelegger for meg.
- Jeg kan innrømme om jeg har gjort noe galt eller feil.

Prososial adferd:

- Jeg snakker positivt om og til medelever.
- Jeg kan følge STOPP regelen.
- Jeg kan presentere meg for andre.
- Jeg kan invitere andre med i lek.
- Jeg snakker vennlig til andre og bruker fine ord.

Ansvarlighet:

- Jeg tar vare på utstyr som hører til skolen.
- Jeg holder orden på klær og sko i garderoben.
- Jeg kommer presis til timene.
- Jeg rydder på plass utstyr i klasserommet.
- Jeg holder orden i hyllen, på pulten og i klasserommet.

4.trinn

Tema:

Mål:

Empati:

- Jeg vet hva empati betyr.
- Jeg er hjelpsom mot voksne og barn.
- Jeg kan fortelle andre når jeg er sint eller lei meg.
- Jeg respekterer andre for det de er.
- Jeg godtar at mennesker er forskjellige og reagerer forskjellig.

Selvhevdelse:

- Jeg klarer å være fornøyd med eget arbeid.
- Jeg tør å vise frem arbeidet mitt til gruppen.
- Dersom jeg kommer i vanskeligheter, klarer jeg noen ganger å løse det uten hjelp fra en voksen.

- Jeg kan ta imot positiv tilbakemelding på arbeid jeg har lagt frem for klassen.
- Jeg klarer å finne på hva vi skal leke.
- Jeg klarer å innrømme når jeg tar feil
- Jeg tåler å tape i spill og sport.
- Jeg klarer å innrette meg etter felles avgjørelser.
- Jeg klarer å lytte til andre uten å avbryte.
- Jeg aksepterer andre sine valg.
- Jeg er stille når noen opptrer og klapper etterpå.
- Jeg kan rose og oppmuntre andre.
- Jeg klarer å tilgi andre.
- Jeg kan glede meg når andre lykkes med noe.
- Jeg klarer å gjøre det lettere for en som er ny i klassen.
- Jeg vet hva samarbeid betyr.
- Jeg kan hjelpe andre med noe jeg kan.
- Jeg kan be om hjelp når jeg trenger det.
- Jeg kan samarbeide i grupper.
- Jeg tar ansvar for eget arbeid på skolen og hjemme.

5.trinn

Tema:

Mål:

Empati:

- Jeg kan kjenne igjen og uttrykke mine følelser (sint, skuffet, sjalu, glad.)
- Jeg kan kjenne igjen andres følelser og vise forståelse for dem.
- Jeg kan vise medfølelse og omsorg for andre.
- Jeg kan kontrollere sinnet mitt slik at det ikke går ut over andre.
- Jeg lytter til og respekterer andre sine meninger.

Selvhevdelse:

- Jeg er åpen på å få flere/nye venner samtidig som jeg tar vare på de gamle.
- Jeg aksepterer at mine venner får flere/nye venner.
- Jeg kan si meningen min og delta i diskusjoner.
- Jeg kan be om hjelp fra en voksen dersom jeg trenger det.
- Jeg kan stå for det jeg mener selv om jeg er alene.

Selvkontroll:

- Jeg kan skifte aktivitet i klasserommet uten å forstyrre andre.
- Jeg kan si meningen min i en gruppe.
- Jeg kan inngå kompromiss ved uenighet.
- Jeg kan takle det å bli motsagt eller små-ertet på en fin måte.
- Jeg kan le av meg selv.

Prososial adferd:

- Jeg kan gi og motta vennlige ord og ros.
- Jeg kan tilby meg selv å hjelpe en medelev eller en voksen.
- Jeg oppmuntrer og heier på andre på eget initiativ.
- Jeg kan la være å kommandere andre eller det de gjør på en negativ måte.

Ansvarlighet:

- Jeg tar med gymtøy, bøker og annet jeg trenger.
- Jeg leverer lekser i rett tid.
- Jeg tar medansvar for felles oppgaver.
- Jeg respekterer skolen og andre elever sine eiendeler.
- Jeg deltar og planlegger fellesaktiviteter/oppgaver.

6.trinn

Tema:

Mål:

Empati:

- Jeg klarer å se en sak fra to sider.
- Jeg forstår forskjell på uhell og når noen har gjort noe med vilje.
- Jeg bidrar til at alle som vil, får være med på det vi gjør.
- Jeg ser når noen faller utenfor og gir beskjed til en voksen.
- Jeg kan forstå at andre kan ha forskjellige følelser, tanker og opplevelser av situasjoner enn det jeg har.

- Selvhevdelse:**
 - Jeg tør å si hva jeg mener om jeg er alene.
 - Jeg tør å stå foran klassen å legge noe frem alene.
 - Jeg tar kontakt med andre på en passende måte.
 - Jeg kan be om hjelp på en passende måte.
- Selvkontroll:**
 - Jeg kan diskutere noe jeg er uenig i uten å krangle.
 - Jeg viser respekt for det de voksne sier.
 - Jeg bruker ikke stygge ord mot andre.
 - Jeg tåler å bli motsagt.
 - Jeg kan ta imot korreksjon og endre atferd etter det.
 - Jeg kan lytte til en annens forklaring uten å avbryte.
- Prososial adferd:**
 - Jeg oppmuntrer og heier på andre på eget initiativ.
 - Jeg lar være å kommentere andre eller noe de gjør på en negativ måte.
 - Jeg lar vær å erte eller plage andre.
 - Jeg tør å ta avstand og å si ifra når noen erte eller plager.
 - Jeg klarer å være et forbilde for yngre elever
- Ansvarlighet:**
 - Jeg forstår at det jeg gjør kan få konsekvenser for meg selv og for andre.
 - Jeg kan samarbeide og fordele oppgaver i en gruppe.
 - Jeg tar min del av ansvaret når jeg jobber med en oppgave.
 - Jeg kan be om hjelp og veiledning når jeg trenger det.

7.trinn

Tema:

Mål:

- Empati:**
 - .Jeg kjenner igjen og uttrykker mine følelser på en akseptabel måte.
 - Jeg aksepterer at andre har andre følelser, tanker og opplevelser enn det jeg har.
 - Jeg gir og tar imot komplimenter.
 - Jeg kan vise omtanke, medfølelse og være en støtte for andre.
 - Jeg lytter til andre uten å avbryte, og jeg har øyekontakt og viser interesse for det som blir sagt.
- Selvhevdelse:**
 - Jeg kan fremføre noe i klassen i en gruppe og alene.
 - Jeg kan si mine meninger og ønsker og komme med forslag dersom jeg er uenig.
 - Jeg kan legge frem og svare på en klage fra andre.
 - Jeg kan forstå og trene på gruppepress.
 - Jeg kan gi beskjed/ignorere forstyrrelser i klassen
- Selvkontroll:**
 - Jeg forstår at mine handlinger kan få konsekvenser for meg selv og andre.
 - Jeg viser respekt for de de voksne og det andre sier.
 - Jeg vet hva jeg kan gjøre dersom jeg blir plaget eller holdt utenfor.
 - Jeg kan håndtere det å mislykkes og bli flau (stressmestring)
- Prososial adferd:**
 - Jeg husker å spørre hva den andre mener dersom jeg blir usikker eller irritert.
 - Jeg tør å ta avstand og si ifra dersom noen blir ertet eller plaget.
 - Jeg roser og oppmuntrer andre.
 - Jeg vet mye om vennskap og å være gode venner.
 - Jeg kan starte og holde en samtale gående.
- Ansvarlighet:**
 - Jeg kan ta ansvar for egen læring og sette meg mål.
 - Jeg kan utføre skolearbeidet uten voksne til stede.
 - Jeg kan arbeide sammenhengende med en arbeidsplan i lengre økter.
 - Jeg tar medansvar i prosjekter og gruppearbeid.
 - Jeg gjør meg ferdig med det jeg har begynt på.